

Askersunds
KOMMUN

Plan för funktionsstöd

Socialförvaltningen
Askersunds kommun 2020-2029

Foto: Alexander Farnsworth/Mostphotos

Antagen av socialnämnden

2019-12-17

Reviderad 2021-12-14

Innehåll

Inledning och syfte	3
Vad styr socialförvaltningens arbete med funktionsstöd?	3
FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning	3
Agenda 2030	3
Barnperspektivet	4
Jämställdhet- och jämlikhetsperspektivet	4
Lagar	4
Nationella mål och riktlinjer	5
Regionala styrdokument	5
Lokala styrdokument	6
Funktionsstöd i Askersunds kommun	7
Socialnämndens ansvar	7
Insatser som utförs enligt SoL	7
Insatser som utförs enligt LSS	8
Framtiden	10
Prognos för funktionsstöd	10
Strategiska utvecklingsområden	10
Förebyggande och hälsofrämjande arbete	11
E-hälsa/välfärdsteknologi	12
Bostäder/boenden	13
Personal- och kompetensförsörjning och rekrytering	14
Värdegrundsarbetet	15
Delaktighet och inflytande	16
Samverkan	17
Kvalitetsarbete och resultatuppföljning	18

Inledning och syfte

Arbetet med funktionsstöd utgör en del av den kommunala välfärden och berör oss på olika sätt; en del av oss är i behov av funktionsstöd, en del av oss är anhöriga till personer med behov av funktionsstöd och en del av oss är medarbetare inom kommunens olika verksamheter. Behovet av funktionsstöd beräknas öka i Askersunds kommun under de kommande åren vilket kräver analyser, breda diskussioner, strategiska beslut, planering och åtgärder för att möta utvecklingen på bästa sätt. Det funktionsstöd som kommunen erbjuder ska ha en hög kvalitet som gör att personer som lever med funktionsnedsättning i Askersunds kommun kan ha ett värdigt liv med hög livskvalitet.

Syftet med denna plan är att den ska visa socialförvaltningens viljeriktning i hur berörda verksamheter ska planera och organisera arbetet med funktionsstöd kopplat till prioriterade strategiska utvecklingsområden. Den visar också vilka strategier socialförvaltningen bör utgå från när verksamhetsplaner tas fram i respektive verksamhet. Planen ska revideras och följas upp årligen.

Planen omfattar alla personer med funktionsnedsättning oavsett ålder, könstillhörighet och omfattningen av behovet av stöd. I planen används Socialstyrelsens definition av funktionsnedsättning och funktionshinder. Med *funktionsnedsättning* menas nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga och med *funktionshinder* menas den begränsning en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen. Att ha en funktionsnedsättning behöver alltså inte innebära att man är funktionshindrad då en person med funktionsnedsättning kan vara funktionshindrad i en viss miljö men inte en annan. En funktionsnedsättnings omfattning kan också variera i omfattning och varaktighet.

Framtagandet av planen har skett i samverkan mellan socialförvaltningen och Sydnärke folkhälsosteam där folkhälsosteamet har haft den strategiska rollen att sammanställa planen tillsammans med sakkunniga tjänstepersoner i kommunen. I framtagandet av planen har Rådet för funktionshinderfrågor varit delaktiga.

Vad styr socialförvaltningens arbete med funktionsstöd?

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ligger som grund för denna plan. Den antogs av FN 2006 och trädde i kraft i Sverige 2009. Ett genomförande av konventionen är en viktig del i arbetet att stärka de funktionsnedsattas roll och att säkerställa deras rättigheter om ett samhälle utan diskriminering samt tillgänglighet på samma villkor som andra medborgare.

Agenda 2030

Agenda 2030 omfattar 17 globala mål för en hållbar utveckling med syfte att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess

naturresurser. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Flera av de 17 målen refererar direkt till funktionsnedsättningar, bland annat mål rörande utbildning, sysselsättning, ojämlikhet samt hållbara städer och samhällen, vilka Askersunds kommun ska sträva efter och beakta i arbetet med funktionsstöd.

Barnperspektivet

Det är angeläget att tydliggöra barns rättigheter i alla åtgärder som rör barn med funktionsnedsättning. Barn är rättighetsinnehavare enligt FN:s konvention om barnets rättigheter och deras bästa ska vara i centrum i alla åtgärder som rör dem. I konventionen tydliggörs bland annat att barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning ska få åtnjuta ett fullvärdigt och anständigt liv under förhållanden som möjliggör barnets aktiva deltagande i samhället.

I juni 2018 röstade en majoritet i riksdagen för regeringens förslag att göra FN:s konvention om barnets rättigheter till svensk lag från och med 1 januari 2020.

Jämställdhet- och jämlikhetsperspektivet

Askersunds kommun ska verka för jämställdhet, för alla människors lika värde och att all form av diskriminering ska motarbetas. Detta arbete sker dels utifrån ett medborgarperspektiv, men även utifrån ett arbetsgivarperspektiv. Jämställdhetsperspektivet ska genomsyra alla kommunfullmäktiges uppdrag och förvaltningarnas verksamheter ska präglas av detta.

Lagar

Askersunds kommun ska i arbetet inom funktionsstöd alltid arbeta enligt rådande lagstiftning. Det finns flera lagar som reglerar kommunens ansvar, både övergripande och mer specificerat. *Socialtjänstlagen (SoL)* och *Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)* är de lagar som främst styr arbetet kopplat till funktionsstöd. *Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)*, *Patientlagen* och *Patientsäkerhetslagen* är ytterligare exempel på styrande lagar.

I *Socialtjänstlagen* står det att socialnämnden ska verka för att människor med funktionshinder ska få möjlighet att delta i samhällets gemenskap och få leva som andra. Socialnämnden ska också medverka till att den enskilde får en meningsfull sysselsättning och får bo på ett sätt som är anpassat efter hans behov av särskilt stöd. *Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade* är en rättighetslag som säkerställer att personer inom lagens personkrets har rätt till särskilt stöd och service om de behöver hjälp i sin livsföring. Det finns tre personkretsar som i lagen definieras utifrån typ av funktionsnedsättning. Lagen ska garantera att de inom personkretsen får goda levnadsvillkor, få den hjälp som behövs i det dagliga livet och har påverkansmöjlighet till det stöd och service som mottas. I lagen framhålls även att verksamheter ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället med målet att den enskilde ska få möjlighet att leva som andra.

Nationella mål och riktlinjer

De ställningstaganden som görs i styrdokumenterna nedan ska tas i beaktning och integreras i Askersunds kommuns arbete kopplat till funktionsstöd.

Positionspapperet *Funktionshinder och delaktighet*

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har tagit fram ett positionspapper som redovisar utgångspunkter och vägledande principer i hur kommuner och regioner kan bidra till att utjämna skillnader och undanröja hinder för att personer med funktionsnedsättning ska kunna bli delaktiga i samhället på lika villkor. Ställningstagandena rör bland annat likabehandling och icke-diskriminering, tillgänglighet och delaktighet, digital delaktighet och användbarhet, samt utsatthet för våld och övergrepp.

SKR anser också att kommuner ska använda ett så kallat intersektionellt perspektiv för att tillförsäkra mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Detta innebär att belysa faktorer som samverkar och förstärker varandra kopplat till funktionsnedsättning så som betydelsen av en persons kön, socioekonomi, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller ålder. Genom att belysa detta i arbetet kopplat till funktionsstöd utgår Askersunds kommun från mänsklig mångfald och varje människas unika individuella förutsättningar.

Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolitiken

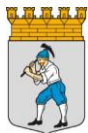
Propositionen *Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolitiken* är en del i regeringens arbete för ett mer jämlikt och rättvist samhälle. Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet beaktas.

För att nå målet ska arbetet särskilt inriktas på fyra områden i genomförandet; principen om universell utformning, befintliga brister i tillgängligheten, individuella stöd och lösningar för individens självständighet, samt att förebygga och motverka diskriminering.

Regionala styrdokument

Handlingsplan för funktionshinderfrågor

Region Örebro läns *handlingsplan för funktionshinderfrågor* ska fungera som grund för konkreta åtgärder i verksamhetsplaner på samtliga nivåer inom regionens olika verksamheter för att förbättra och utveckla tillgänglighet och delaktighet. Handlingsplanen omfattar alla verksamheter inom Region Örebro län och de verksamheter som finansieras av Region Örebro län. Målet med handlingsplanen är att det i alla verksamheter ska råda ett inkluderande förhållningsätt som beaktar de förutsättningar och behov personer med funktionsnedsättning

kan ha. Handlingsplanen är kopplad till de inriktningsmål som finns under det övergripande målet *Social stabilitet, god hälsa och lika villkor* i *Program för hållbar utveckling 2017–2020*.

Lokala styrdokument

Kommunens ledord och mål

Askersunds kommuns uppgift är att driva verksamheter som är till för invånare och besökare. Ledorden **lust, mod** och **engagemang** ska genomsyra all kommunal verksamhet.

Kommunfullmäktiges mål är att Askersunds kommun ska vara tillgänglig för alla.

Värdegrund

Socialnämnden beslutade i februari 2011 om en övergripande värdegrund för socialförvaltningen. Syftet med värdegrunden är att tydliggöra hur arbetet kopplat till funktionsstöd ska genomföras utifrån möjligheten till självbestämmande/integritet, bemötande, delaktighet, trygghet och meningsfullhet där insatserna ska vara av god kvalitet.

Servicedeklarationer med värdighetsgarantier

Socialnämnden beslutade i november 2018 att anta servicedeklaration med värdighetsgarantier för socialförvaltningen. En värdighetsgaranti beskriver den service som invånare i Askersunds kommun kan förvänta sig vid nyttjande av kommunens tjänster, vad verksamheten garanterar och eftersträvar, och vart man vänder sig för synpunkter och klagomål. Totalt har 16 servicedeklarationer med värdighetsgarantier upprättats som bland annat rör de insatser som utförs enligt SoL och LSS.

Riktlinjer för handläggning LSS

Socialnämnden beslutade i oktober 2014 att anta *riktlinjer för handläggning LSS*. Riktlinjerna för insatser enligt LSS ger en vägledning om begreppet "goda levnadsvillkor".

I riktlinjerna klargörs vilka insatser som vanligtvis beviljas samt i vilken omfattning dessa insatser vanligtvis kan beviljas. Den enskilde kan dock aldrig vägras en insats med hänvisning till att den inte finns med i riktlinjerna.

Riktlinjerna är ett komplement till, men inte en ersättning för de lagar och föreskrifter som styr verksamheter inom vård och omsorg.

Riktlinjer för boendestöd enligt socialtjänstlagen

Socialnämnden beslutade i augusti 2018 att anta *riktlinjer för boendestöd enligt socialtjänstlagen*. Boendestöd är en social och praktisk stödinsats och ska ges i form av ett individuellt behovsprövat bistånd enligt *socialtjänstlagen*. Riktlinjerna innehåller kriterier för bedömning av behovet av boendestöd.

Funktionsstöd i Askersunds kommun

Socialnämndens ansvar

I Askersunds kommun är det socialnämnden som är ansvarig för arbetet med att med utveckling av stöd och service för personer med funktionsnedsättning i kommunen. Arbetet utgår främst från *Socialtjänstlagen* och *Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade* och de insatser som erbjuds kan därför delas in i två delar; *insatser som utförs enligt SoL* och *insatser som utförs enligt LSS*.

För att få stöd och service måste en ansökan skickas till en biståndshandläggare/LSS-handläggare, vilket är den tjänsteperson som har i uppdrag att handlägga ärenden gällande olika former av bistånd som omfattas av det kommunala ansvaret. Biståndshandläggaren/LSS-handläggaren tar emot ansökningar, utreder, bedömer och beslutar om insatser. I prövningen tas hänsyn till individens hela livssituation och behov vilket sedan ligger till grund för beslut om insats för att uppnå skälig levnadsnivå. I den individuella utredningen får den enskilde vara delaktig inför beslut om insatser genom personlig kontakt. Närstående erbjuds att finnas med vid utredningen om så önskar.

I kommunen finns också Rådet för funktionshinderfrågor där företrädare från funktionshindersorganisationer, de kommunala nämnderna, landstinget och försäkringskassan deltar. Till rådets uppgifter hör att vara remissinstans i frågor angående fysisk planering, boende och samhällets service i övrigt till personer med funktionsnedsättning. Rådet ska även hålla sig underrättade om befintliga verksamheter/insatser ur ett funktionshindersperspektiv och följa förändringar i efterfrågan samt initiera och aktivt verka för att information ges till personer med funktionsnedsättning.

Insatser som utförs enligt SoL

Socialnämnden ansvarar för insatser enligt socialtjänstlagen. Socialnämnden ska verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. Socialnämnden ska också medverka till att den enskilde får en meningsfull sysselsättning och får bo på ett sätt som är anpassat efter hens behov av särskilt stöd. Kommunen ska också inrätta bostäder med särskild service för dem som till följd av sådana svårigheter som avses i första stycket behöver ett sådant boende.

Boendestöd

De som bor i egen lägenhet och har en psykisk funktionsnedsättning har möjlighet att få boendestöd. En boendestödjare kan hjälpa den enskilde att bryta isolering, att bli aktiv och få en sysselsättning, att ta kontakt med myndigheter, att skapa och behålla sociala nätverk samt att stödja närstående och anhöriga.

Daglig sysselsättning för personer med psykiska funktionshinder

Behov av daglig sysselsättning för personer i yrkesverksam ålder som har en psykisk funktionsvariation ska tillgodoses. Utbudet ska variera från enklare till mer avancerade

arbetsuppgifter där den verksamhet som erbjuds ska ha ett klart syfte för den enskilde. Det ska finnas sysselsättningsverksamhet där den enskilde ska kunna delta på egna villkor och prova olika aktiviteter. I sysselsättningsverksamheten kan till exempel hantverk, kulturaktiviteter och fysiska aktiviteter ingå. De personer som vill prova en mer arbetsliknande sysselsättning ska erbjudas detta. Det ska främst vara arbetsträning genom samarbete med näringslivet med möjlighet till framtida praktikplats.

Insatser som utförs enligt LSS

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade ger rätt till tio insatser för särskilt stöd och service till människor som har det behovet utöver det som ska erbjudas genom annan lagstiftning. För att ha rätt till insatser enligt lagen måste man tillhöra någon av följande personkretsar:

1. Personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
2. Personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom
3. Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service

Råd och annat personligt stöd

Detta är en insats för att få stöd och rådgivning av kurator, psykolog, dietist, m.fl. Insatsen beviljas och utförs av Region Örebro län.

Personlig assistans

Med personlig assistans avses personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionsnedsättningar behöver hjälp med andning, sin personliga hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionsnedsatta (grundläggande behov). För hjälp med grundläggande behov mindre än 20 timmar per vecka ansvarar kommunen för beslut och assistanskostnader och är de grundläggande behoven över 20 timmar per vecka ansvarar försäkringskassan för beslut.

Ledsagarservice

Ledsagarservice finns för den med funktionsnedsättning som önskar hjälp i att bryta isolering och ägna sig åt fritids- och kulturaktiviteter. Ledsagaren kan följa med den som har en funktionsnedsättning till aktiviteter i närområdet utanför hemmet, så som fritidsaktiviteter, shopping eller föreningsliv.

Kontaktperson

En kontaktperson fungerar som en medmänniska som ger personligt stöd för den enskilde i att komma i kontakt med andra människor, komma ut i samhället och kunna delta i olika

aktiviteter. Kontaktpersoner beviljas till personer med funktionsnedsättning enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och främst till de som är isolerade eller har ett mycket begränsat nätverk.

Avlösarservice i hemmet

Avlösarservice innebär att en avlösare vistas hemma hos en person med funktionsnedsättning för att anhöriga ska få egen tid till vardagliga aktiviteter. Avlösningen kan ske ett antal timmar per månad, regelbundet eller vid enstaka tillfällen där avlösarens uppgift är omvårdnad av den funktionsnedsatta personen. Avlösarservice ska först och främst ske i hemmet.

Korttidsvistelse utanför det egna hemmet

Korttidsvistelse för barn och unga kan innebära avlastning för anhöriga eller ge möjlighet till rekreation och miljöombyte för barnet/ungdomen. Korttidsvistelse utförs av kommunens korttidsboende. Insatsen kan ses som ett led i ökad självständighet för barn och ungdomar.

Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år

Korttidstillsyn är en insats som innebär korttidstillsyn utanför hemmet före, och efter, skolans slut. Detta gäller även lovdagar, studiedagar och sommarlov.

Boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn eller ungdom

En del barn med funktionsnedsättning kan inte bo hemma hos sina föräldrar. Barnet kan då bo i en annan familj eller i en särskild bostad.

Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad

I Askersunds kommun finns det bostäder med särskild service som riktar sig till personer med funktionsnedsättning enligt LSS. Ett av boendena har inriktning mot personer med autism med omvårdnadsbehov.

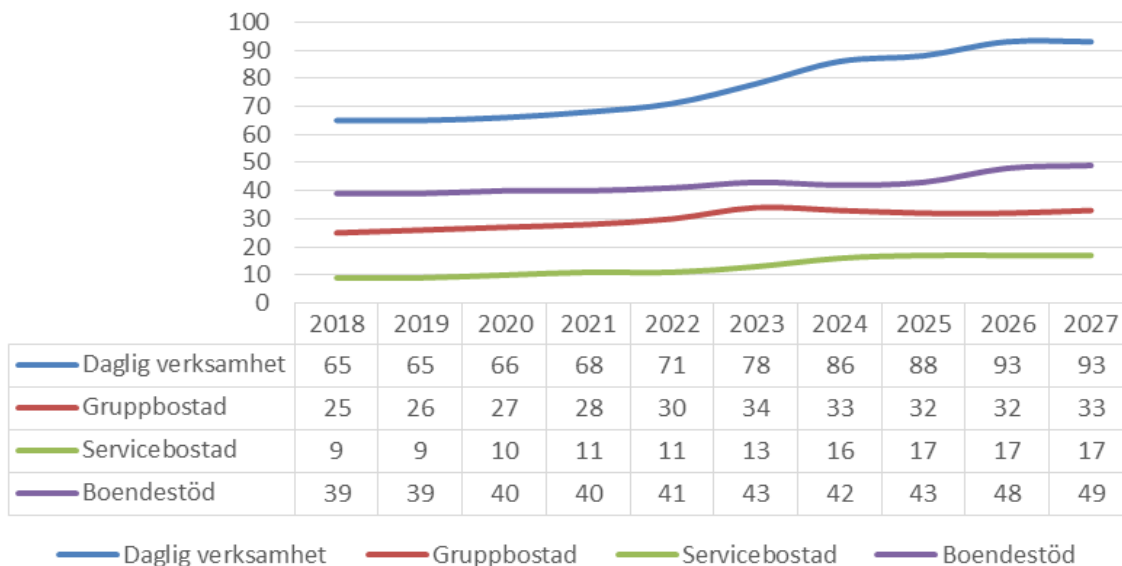
Daglig verksamhet

Om man är i yrkesverksam ålder, inte studerar och har en funktionsnedsättning som gör det svårt att få arbete kan man efter ansökan få daglig verksamhet. Aktiviteterna som erbjuds ska vara meningsfulla, hålla en hög kvalitet och utveckla den som är på daglig verksamhet till en mer självständig individ. Alla deltagare har en genomförandeplan där de tillsammans med personalen sätter upp mål, hur dessa uppnås samt vilket stöd som behövs. Genomförandeplanen följs upp regelbundet och ändras efter behov och önskemål.

Framtiden

Prognos för funktionsstöd

Figur 1: Prognos för funktionsstöd för Askersunds kommun, alla åldersgrupper

Ovan presenteras en prognos för hur behovet för funktionsstöd förväntas utvecklas från år 2018 fram till år 2027 utifrån daglig verksamhet, gruppbostad, servicebostad samt boendestöd (se figur 1). I figuren visas antal personer som beräknas ha behov för respektive insats. Behovet av samtliga insatser beräknas öka över tid i Askersunds kommun. Daglig verksamhet är den insats där behovet enligt prognosen förväntas öka mest.

Utifrån detta är det viktigt att kommunen möter det ökande behovet och erbjuder stödjande insatser, där särskild satsning riktas mot den dagliga verksamheten. Socialförvaltningen arbetar för att möta framtidens behov av funktionsstöd utifrån de strategiska utvecklingsområden som formulerats i denna plan.

Strategiska utvecklingsområden

Nedan listas de strategiska utvecklingsområden som anses viktiga utifrån socialnämndens ansvarsområde. En mer ingående beskrivning av varje utvecklingsområde finns vidare i planen.

- Förebyggande och hälsofrämjande arbete
- E-hälsa/välfärdsteknologi
- Bostäder/boenden
- Personal- och kompetensförsörjning och rekrytering
- Värdegrundsarbetet
- Delaktighet och inflytande
- Samverkan
- Kvalitetsarbete och resultatuppföljning

Förebyggande och hälsofrämjande arbete

Ett liv ska innehålla så många friska år som möjligt med god livskvalitet för den enskilde. Därför är det förebyggande och hälsofrämjande arbetet värdefullt ur flera aspekter. Dels påverkar det livskvaliteten positivt för den enskilde individen och dels kan det ge ekonomiska vinster sett ur ett samhällsperspektiv.

Att stärka det friska och förebygga ohälsa är viktiga strategier för ett liv med möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att få leva som andra. Att tidigt riskbedöma och erbjuda individuella åtgärder innebär att risken för ohälsa kan undvikas eller fördröjas.

Strategier att fokusera på:

- Ta tillvara och utveckla det friska och utgå från ett rehabiliterande förhållningssätt i verksamheten.
- Ökad tillgänglighet och trygghet på offentliga platser.
- Ökad samverkan med föreningslivet/folkbildning/civilsamhället.
- Främja och utveckla befintliga mötesplatser som är aktiverande och stödjande med möjlighet till samvaro, friskvård och meningsfulla aktiviteter.
- Arbeta med det salutogena ledar- och medarbetarskapet.
- Skapa förutsättningar för att den funktionsnedsatta ska ha möjlighet till en god och inkluderande arbetsmiljö samt goda arbetsvillkor.

E-hälsa/välfärdsteknologi

Tekniken blir en alltmer självklar del i våra liv och det sker en snabb utveckling inom välfärdsteknologin. Med rätt användning av olika kommunikationssätt och teknik i det dagliga livet kan det bidra till en ökad trygghet, säkerhet samt delaktighet i både hem och samhälle. Teknik kan bidra till ett mer självständigt liv men också till förbättrad kvalitet inom välfärdssektorn, ett bättre resursutnyttjande och därigenom samhällsekonomisk hållbarhet.

E-hälsa syftar till att ge rätt information till rätt person i rätt tid. Den nationella strategin för e-hälsa syftar till att ge individen möjlighet till tillgänglig och säker information inom vård och omsorg men också att ge stöd till verksamheter och personal. Även anhöriga som ger stöd och hjälp till den enskilde kan ha stor nytta av tekniska hjälpmedel.

Strategier att fokusera på:

- Verka för tillgång till säker uppkoppling inom kommunens verksamheter.
- Vidareutveckla digitaliseringsplanen.
- Tillhandahålla lättillgänglig välfärdsteknik som är universellt utformad för att skapa och stärka delaktighet och tillgänglighet.

Bostäder/boenden

Det ställs ökade krav på bostäders tillgänglighet där det är viktigt att den funktionsnedsattas behov kan mötas. Andra faktorer som har stor betydelse för möjligheten att kunna bo kvar i sin egen bostad är kommunikationer, tillgång och närhet till vård och omsorg, service samt social gemenskap.

Strategi att fokusera på:

- Anpassa bostäder för funktionsnedsattas behov gällande både yttre och inre miljö vid nybyggnation.

Personal- och kompetensförsörjning och rekrytering

Personalen är den viktigaste resursen för att kunna ge en god och säker omsorg. Deras krav på kompetens måste säkerställas, synliggöras, användas och utvecklas.

Även införandet av ny välfärdsteknologi bidrar till ökande krav. Detta betyder att frågor kring kompetensförsörjning behöver stå i fokus. Ett ökat behov utifrån prognosen och framtida pensionsavgångar ställer också krav på framtida rekrytering och personalförsörjning. Nya yrkeskategorier och personal med specialistkompetenser kan komma att behövas för att stärka och höja kvaliteten på arbetet kopplat till funktionsstöd.

Strategier att fokusera på:

- Öka attraktionskraft som arbetsgivare genom att tillvarata och utveckla medarbetare i verksamheten för att höja yrkesstatusen.
- All personal har rätt till heltidsarbete och har hälsosamma scheman med påverkansmöjlighet.
- Identifiera behov av kompetenser, även nya, i verksamheten.
- Ta fram gemensamma och individuella kompetensutvecklingsplaner för de anställda.
- Fortsatt satsning på valideringsutbildning.
- Arbeta aktivt med arbetsmiljön för att minska sjukskrivningar.
- Utöka antalet serviceassistenter.

Värdegrundsarbetet

Värdegrund innebär de etiska värden och normer som ska vara grunden för verksamheter inom funktionsstöd. Verksamheterna ska inriktas på den enskildes behov av ett värdigt liv och välbefinnande när personen mottar omsorgsinsatser. Varje anställd ska i sitt dagliga arbete utgå från den nationella värdegrunden i socialtjänstlagen. Värdegrunden beskriver hur vi ska agera i mötet med den enskilde men även inställningen till uppdraget.

Strategier att fokusera på:

- Att värdegrundens förhållnings- och synsätt alltid är A och O, finns förankrat och ständigt är aktuellt hos all personal.
- Stärka mellancheferns utbildningsnivå i värdegrundsfrågor.
- Främja individanpassning och delaktighet för den enskilde.

Delaktighet och inflytande

För ett mer jämlikt och rättvist samhälle ska personer med funktionsnedsättning utifrån individuella behov och förutsättningar ska ha rätt till jämlik hälsa och delaktighet i samhället.

Delaktighet och inflytande i samhället är en av de mest grundläggande förutsättningarna för folkhälsan. Brist på inflytande och möjlighet att påverka den egna livssituationen har ett starkt samband med hälsa. Att vara delaktig och ha inflytanden i den egna vardagen och kring de stödinsatser man har är grundläggande förutsättningar för ett gott välbefinnande.

Information och kommunikation, valmöjligheter och delaktighet i beslut är viktiga områden att utveckla för att stärka den delaktighet och inflytande hos den enskilde. Information som ges ska vara aktuell, relevant och lättbegriplig för att kunna vara ett stöd för individen att göra egna val. Informationen ska också vara lättillgänglig i olika former, både i pappersform och digitalt.

För att den enskilde ska vara delaktig och ha inflytande finns verktyg så som genomförandeplaner. Detta är ett viktigt instrument för att kunna bemöta varje individs unika behov. Den enskildes behov ska inom verksamheterna stå i centrum och arbetet ska organiseras därefter.

Strategier att fokusera på:

- Lättillgänglig och anpassad information och kommunikation utifrån olika målgruppers förutsättningar och behov (hänsyn ska tas till exempelvis syn- och hörselnedsättning, behov av olika kommunikationshjälpmedel osv.)
- Värna om individens delaktighet och inflytande utifrån självbestämmande.
- Insatserna ska utgå från den enskildes behov, och dennes önskemål om hur och när insatser ska göras tillvaratas i genomförandeplanen.

Samverkan

Samverkan mellan olika huvudmän, förvaltningar och verksamheter är nödvändig för god omsorg. För att få till samverkan behövs organisationer där roller och ansvarsfördelning är tydlig. Samverkan är viktig på alla nivåer, både i planering av vård och omsorg samt i utförandet för den enskilde.

I vår region finns en samverkansstruktur som inkluderar ett Specifikt samverkansråd för social välfärd och vård, samt en chefsgrupp bestående av bl.a. kommunala socialchefer som tjänstepersonsstöd. Nätverk med olika chefsnivåer träffas regelbundet och i regionens olika länsdelar finns även länsdelsgrupper för samverkan på lokal nivå mellan slutenvård, primärvård och kommunerna.

Strategier att fokusera på:

- Prioritera fortsatt samverkan med andra kommuner och regionen via samverkansmöten i Länsdelsgruppen och regionala nätverk.
- Tvärprofessionellt arbete utifrån den enskildes behov, teamsamverkan mellan olika professioner exempelvis vid teamträffar och Samordnad Individuell Planering (SIP).
- Arbeta utifrån regionala handlingsplaner för psykisk hälsa och e-hälsa.
- Vidareutveckla samverkan med närliggande kommuner på olika nivåer inom verksamheten.
- Utveckla samarbetet med föreningsliv och andra samarbetsparter.
- Stärka samverkan mellan arbetsgivare och fackförbund kopplat till det gemensamma uppdraget i att stärka arbetet med funktionsstöd som ett attraktivt arbete.

Kvalitetsarbete och resultatuppföljning

Kvalitetsarbete och resultatuppföljning är viktigt för att kunna utveckla verksamheternas kvalitet och effektivitet. I allt förbättringsarbete är ledningens och medarbetarnas engagemang och medverkan hörnstenar. Verksamheterna behöver ständigt arbeta med förbättringar för att få kvalitet i vardagen. Det arbete som pågår idag behöver utvecklas, följas upp och systematiskt analyseras för att skapa möjligheter till kvalitetsutveckling samt ge grund för framtida planering. Information och resultat från synpunkts- och klagomålshantering, avvikelsetredningar, riskanalyser, internkontroller och egenkontroller, brukar- och medarbetarenkäter, nationella kvalitetsregister och undersökningar ska användas för att säkerställa och förbättra kvaliteten. Varje år till den 1 mars görs en kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse där det framgår hur kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet har bedrivits under föregående kalenderår. Åtgärder som vidtagits för att öka patientsäkerheten, uppnådda resultat och utvecklingsområden framgår också.

Strategier att fokusera på:

- Systematisera utredning och uppföljning av synpunkter och klagomål för att bl.a. hitta och åtgärda organisatoriska brister och systemfel.
- Förbättra utredning och uppföljning av avvikelser på alla nivåer, för att bl.a. hitta och åtgärda organisatoriska brister och systemfel.
- Utveckla/definiera egna kvalitetsmål/mått.
- Använda egenkontrollen för uppföljning av kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet.
- Arbeta strategiskt genom att jobba aktivt med processkartläggning av verksamhetens metoder och arbetssätt.
- I verksamheten använda beslutade processer och rutiner i ledningssystemet.